

RÅDETS DIREKTIV

af 29. maj 1990

om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med manuel håndtering af byrder, som kan medføre risiko for især ryg- og lændeskader hos arbejdstagerne (fjerde særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF)

(90/269/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 118 A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen udarbejdet efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen ⁽¹⁾,

i samarbejde med Europa-Parlamentet ⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

I henhold til Traktatens artikel 118 A vedtager Rådet ved udstedelse af direktiver minimumsforskrifter med henblik på at forbedre navnlig arbejdsmiljøet for at sikre et højere niveau for beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

i henhold til denne artikel skal det i disse direktiver undgås, at der pålægges administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder;

Kommissionens meddelelse om dens program for sikkerhed, hygiejne og sundhed på arbejdspladsen ⁽⁴⁾ omhandler vedtagelse af direktiver med det formål at varetage arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

Rådet har i sin resolution af 21. december 1987 om sikkerhed, hygiejne og sundhed på arbejdspladsen ⁽⁵⁾ taget til efterretning, at Kommissionen i nær fremtid agter at forelægge det et direktiv om beskyttelse mod risici i forbindelse med manuel transport af tunge byrder;

overholdelse af de minimumsforskrifter, der kan garantere et højere niveau for sikkerhed og sundhed på arbejdsstedet, er bydende nødvendig for varetagelsen af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

dette direktiv er et særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværk-

sættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet ⁽⁶⁾; bestemmelserne i nævnte direktiv finder derfor i fuld udstrækning anvendelse på spørgsmål vedrørende manuel håndtering af byrder, som kan medføre risiko for især ryg- og lændeskader hos arbejdstagerne, dog med forbehold af strengere og/eller mere specifikke bestemmelser i nærværende direktiv;

dette direktiv udgør et konkret led i gennemførelsen af den sociale dimension inden for det indre marked;

i henhold til afgørelse 74/325/EØF ⁽⁷⁾ skal Kommissionen høre Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen med henblik på udarbejdelsen af forslag på dette område —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

AFSNIT I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Formål

1. Ved dette direktiv, som er fjerde særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF, fastsættes der minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med manuel håndtering af byrder, som kan medføre risiko for især ryg- og lændeskader hos arbejdstagerne.

2. Bestemmelserne i direktiv 89/391/EØF finder i fuld udstrækning anvendelse på hele det i stk. 1 nævnte område, dog med forbehold af strengere og/eller mere specifikke bestemmelser i nærværende direktiv.

Artikel 2

Definition

I dette direktiv forstås ved manuel håndtering af byrder enhver flytning eller støtte af en byrde udført af én eller flere

⁽⁶⁾ EFT nr. L 183 af 29. 6. 1989, s. 1.

⁽⁷⁾ EFT nr. L 185 af 9. 7. 1974, s. 15.

⁽¹⁾ EFT nr. C 117 af 4. 5. 1988, s. 8.

⁽²⁾ EFT nr. C 326 af 19. 12. 1988, s. 137, og EFT nr. C 96 af 17. 4. 1990, s. 82.

⁽³⁾ EFT nr. C 318 af 12. 12. 1988, s. 37.

⁽⁴⁾ EFT nr. C 28 af 3. 2. 1988, s. 3.

⁽⁵⁾ EFT nr. C 28 af 3. 2. 1988, s. 1.

arbejdstagere, som på grund af byrdens beskaffenhed eller ugunstige ergonomiske betingelser kan medføre risiko for især ryg- og lændeskader hos arbejdstagerne, når byrden løftes, sænkes, skubbes, trækkes, bæres eller flyttes.

AFSNIT II

ARBEJDSGIVERNES FORPLIGTELSE

Artikel 3

Almindelig bestemmelse

1. Arbejdsgiveren skal tilrettelægge arbejdet eller anvende hjælpemidler, herunder navnlig mekanisk udstyr, på en sådan måde, at det undgås, at arbejdstageren skal håndtere byrder manuelt.

2. Hvis manuel håndtering af byrder ikke kan undgås, skal arbejdsgiveren planlægge og tilrettelægge arbejdet på hensigtsmæssig måde, anvende egnede hjælpemidler eller stille sådanne til rådighed for arbejdstagerne for at mindske risikoen ved den manuelle håndtering af byrderne, jf. bilag I.

Artikel 4

Indretning af arbejdspladsen

I alle de tilfælde, hvor arbejdstagerens manuelle håndtering af byrder ikke kan undgås, skal arbejdsgiveren indrette arbejdspladsen således, at håndteringen foregår så sikkert og sundt som muligt, og

- a) foretage en vurdering af de sikkerhedsmæssige og sundhedsmæssige aspekter af den pågældende type arbejde under hensyntagen til navnlig byrdens beskaffenhed, jf. bilag I; vurderingen foretages om muligt, inden arbejdet påbegyndes
- b) sørge for at undgå eller mindske risikoen for især ryg- og lændeskader hos arbejdstageren ved at træffe passende foranstaltninger under hensyntagen til navnlig arbejdsmiljøets beskaffenhed og de krav, som arbejdsopgaven stiller, jf. bilag I.

Artikel 5

Hensyntagen til bilag II

Ved gennemførelsen af artikel 6, stk. 3, litra b), og artikel 14 og 15 i direktiv 89/391/EØF skal der tages hensyn til bilag II.

Artikel 6

Underretning og oplæring af arbejdstagerne

1. Arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter skal, jf. dog artikel 10 i direktiv 89/391/EØF, underrettes om alle de foranstaltninger, der skal iværksættes i henhold til nærværende direktiv med hensyn til beskyttelse af sikkerhed og sundhed.

Arbejdsgiverne skal sørge for, at arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter modtager generelle anvisninger samt i de tilfælde, hvor det er muligt, nøjagtige oplysninger om:

- en byrdes vægt
- tyngdepunktet eller den tungeste side, når indholdet af en pakke er forskudt i forhold til midten.

2. Arbejdsgiverne skal, jf. dog artikel 12 i direktiv 89/391/EØF, sørge for, at arbejdstagerne desuden får en passende oplæring i og nøjagtige oplysninger om den korrekte håndtering af byrder og om de risici, som de udsætter sig for, specielt når disse arbejdsopgaver ikke udføres teknisk korrekt, jf. bilag I og II.¹

Artikel 7

Høring af arbejdstagerne samt disses deltagelse

Høring og deltagelse af arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter finder sted i overensstemmelse med artikel 11 i direktiv 89/391/EØF i forbindelse med de spørgsmål, der er omfattet af nærværende direktiv og de hertil knyttede bilag.

AFSNIT III

DIVERSE BESTEMMELSER

Artikel 8

Tilpasning af bilagene

Rent tekniske tilpasninger af bilag I og II som følge af tekniske fremskridt, udviklingen inden for internationale bestemmelser og specifikationer samt indvundne erfaringer vedrørende manuel håndtering af byrder vedtages efter fremgangsmåden i artikel 17 i direktiv 89/391/EØF.

Artikel 9

Afsluttende bestemmelser

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 31. december 1992.

De underretter straks Kommissionen herom.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de allerede har udstedt eller udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

3. Medlemsstaterne forelægger hvert fjerde år Kommissionen en rapport om den praktiske gennemførelse af bestemmelserne i dette direktiv med anførelse af de af arbejdsmarkedets parter fremførte synspunkter.

Kommissionen giver Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen underretning herom.

4. Kommissionen forelægger regelmæssigt Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om gennemførelsen af dette direktiv under hensyntagen til stk. 1, 2 og 3.

Artikel 10

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne

Udfærdiget i Bruxelles, den 29. maj 1990.

På Rådets vegne

B. AHERN

Formand

BILAG I (*)

REFERENCEELEMENTER

(Artikel 3, stk. 2, artikel 4, litra a) og b), samt artikel 6, stk. 2)

1. Byrdens beskaffenhed

Manuel håndtering af en byrde kan medføre risiko for især ryg- og lændeskader, hvis byrden

- er for tung eller for stor
- er uhåndterlig eller vanskelig at få fat på
- er i ustabil balance eller har et indhold, der kan forskubbe sig
- er placeret på en sådan måde, at den skal holdes eller håndteres i en vis afstand fra kroppen, eller med bøjet eller drejet krop
- på grund af sin form og/eller sin beskaffenhed vil kunne påføre arbejdstageren kvæstelser, navnlig hvis han rammes af den.

2. Den krævede fysiske anstrengelse

En fysisk anstrengelse kan indebære risiko for især ryg- og lændeskader, hvis den

- er for stor
- kun kan foregå ved, at kroppen drejes
- kan medføre, at byrden pludselig bevæger sig
- foregår med kroppen i en ustabil position.

3. Arbejds miljøet

Arbejds miljøet kan øge risikoen for især ryg- og lændeskader, hvis

- arbejdet udføres på et sted, hvor der ikke er tilstrækkelig plads, navnlig i højden
- gulvet er ujævnt, hvorfor der er fare for at snuble, eller er af en sådan art, at arbejdstagerens fodtøj glider på det
- arbejdsstedets indretning eller arbejds miljøet forhindrer håndtering af byrder i en højde, der er sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt forsvarlig, eller under indtagelse af en god arbejdsstilling
- gulv eller underlag er niveauforskudt, hvilket indebærer, at byrden må håndteres i forskellige højder
- gulv eller støttepunkt er ustabilt
- temperaturen, fugtigheden eller ventilationen er uhensigtsmæssig.

4. Arbejdsopgaven

Arbejdsopgaven kan indebære risiko for især ryg- og lændeskader, hvis den medfører et eller flere af følgende forhold:

- for hyppig eller for langvarig belastning af især ryggen
- utilstrækkelige perioder til fysiologisk hvile eller restitution
- løftning, sænkning eller transport over for store afstande
- et arbejdstempo, der pålægges arbejdstageren af en arbejdsproces, han ikke selv kan variere.

(*) Med henblik på en multifaktoriel analyse kan der tages hensyn til de forskellige elementer i bilag I og II samtidig.

*BILAG II (*)***INDIVIDUELLE RISIKOFAKTORER***(Artikel 5 og artikel 6, stk. 2)*

Arbejdstageren kan udsættes for risiko, hvis han/hun

- er fysisk uegnet til at udføre arbejdsopgaven
- er iført uhensigtsmæssigt tøj, fodtøj eller andre personlige effekter
- ikke har tilstrækkelig eller relevant viden eller uddannelse.

(*) Med henblik på en multifaktoriel analyse kan der tages hensyn til de forskellige elementer i bilag I og II samtidig.